

HI-116 1 Konflikt og fred - historiske og etiske perspektiver

Kandidat 7017

Oppgaver	Oppgavetype	Vurdering	Status
1 HI-116 01/06-2016 - generell informasjon	Flervalg	Automatisk poengsum	Leveret
2 HI-116 01/06-16 - oppgave	Skriveoppgave	Manuell poengsum	Leveret

HI-116 1 Konflikt og fred - historiske og etiske perspektiver

Emnekode	HI-116	PDF opprettet	26.09.2017 13:37
Vurderingsform	HI-116	Opprettet av	Emma Hansen
Starttidspunkt:	01.06.2016 09:00	Antall sider	5
Sluttidspunkt:	01.06.2016 11:00	Oppgaver inkludert	Ja
Sensurfrist	201606220000	Skriv ut automatisk rettede	Ja

Section one

1 OPPGAVE

HI-116 01/06-2016 - generell informasjon

Emnekode: HI-116

Emnenavn: Konflikt og fred - historiske og etiske perspektiver

Dato: 01. juni 2016

Varighet: 09:00-11:00

Tillatte hjelpemidler: ingen

Merknader:

Det forekommer av og til spørsmål om bruk av eksamensbesvarelser til undervisnings- og læringsformål. Universitetet trenger kandidatens tillatelse til at besvarelsen kan benyttes til dette. Besvarelsen vil være anonym.

Tillater du at din eksamensbesvarelse blir brukt til slikt formål?

- Ja
 Nei

HI-116 01/06-16 - oppgave

Du skal svare på én av følgende to oppgaver:

1. Bosettingen av Sør-Afrika før 1910
2. Anglo-boer-krigen 1899-1902: årsaker, forløp og resultat

Skriv ditt svar her...

BESVARELSE

1. Jeg har valgt å skrive om bosettingen av Sør-Afrika før 1910.

Det er mye som tyder på at det har vært mennesker i Sør-Afrika i mange tusen år. Samtidig bruker man å si at det før år 0, kun var jegere og sankere som befolket sydspissen av Afrika. Den var nok den mest skjermede landsdelen av Afrika for andre mennesker. Disse jegerne og sankerne kalles i dag for sanfolket (oversatt til "de uten kveg"). De er de opprinnelige afrikanerne. For rundt ca. 2000 år siden, kom det også et annet folk til sør. De kalles i dag for Khoikhoi, og var "de som hadde kveg", og som levde sammen med sine husdyr. De kom mest sannsynlig fra folkevandringer fra Øst-Afrika, og hadde med seg kveget. Disse to samfunnene er i dag slått sammen til en gruppe kalt khoisanere, og har et felles språk kalt khoisan. Skillet mellom disse to gruppene er ikke distinkte, og man omtaler dem gjerne som en gruppe. Selv om man for eksempel var innenfor kategorien "San", hadde de ulike gruppene forskjellige økologisk grunnlag, religiøse overbevisninger og ulike språk. Både Sanfolket og Khoikhoerne levde i små samfunn, med lite administrasjon og hierarki.

Den første som oppdaget Sør-Afrika var sjøfareren Bartholomeo Diaz fra Portugal. Portugals skip hadde stoppet ved Mossel Bay, og drev etterhvert handel med kvegfolket for å kunne fortsette på sjøreisene. De byttet alkohol og tobakk mot kjøtt, og stedet ble et naturlig ankringspunkt for forsyninger. Sør-Afrika ble fra nå av sett på som et naturlig stopp mellom Europa og Asia.

Etter maktskifte i forholdene på sjøen mellom de store nasjonene, kom etterhvert nederlenderne til Sør-Afrika. De så på Cape Town som et naturlig stopp, og Det ostindiske handelskompaniet (1602) hadde enerett på engelsk handel i Asia. Derfor etablerte de etterhvert en handel- og forsyningsstasjon i 1652, og plasserte 90 mennesker der med europeisk bakgrunn, under en mann kalt Riebeeck. Dette er folket som senere

utviklet seg til å bli kalt boere/afrikandere (fra ordet bøenner), og utviklet et språk som i dag kalles for afrikaans (blanding av hollandsk og afrikanske språk).

Etter at boerne hadde kommet seg til rette i Sør-Afrika, både ved etablering av en helsestasjon og et fort (for å beskytte seg mot europeiske fiender), startet de å utvide grensene sine. Flere afrikanere ble fordrevet fra områdene sine, og handelen med boerne hadde tøffe tider ved tørke og lite kveg. Mange ble tvangsflyttet oppover mot Kalahari, hvor etterkommere lever den dag i dag. Sanfolket var de som først ble fordrevet, og noen ble systematisk utryddet og brukt som billig arbeidskraft. Kvegfolket var ikke like lett å bli kvitt. De hadde jord, og europeerne var avhengig av dem på grunn av kveget.

Flere europeere mente de var ledet av Gud til å styre over afrikanerne. Allerede på 1700-tallet så man tendenser til passkontroller, slik at boerne kunne bruke billig afrikans arbeidskraft. De opprinnelige afrikanerne ble også tvangsflyttet, spesielt rundt industrialiseringen. De mistet jord og måtte dra andre steder som var mindre egnet for jakt. Etterhvert ble også europeerne så gode på jakt og fikk tilgang på nye redskaper, at det ble mangel på kveg.

Noe som er viktig å nevne, er at ulike grupper bantuer også levde innover i Sør-Afrika. De var ikke på sydspissen da europeerne kom, men hadde ekspandert fra nord fra rundt år 300 til den østlige og nordlige delen av Sør-Afrika. Dette gjaldt grupper som for eksempel zuluer og xhosaer, som også på et tidspunkt i historien blir undertrykt av europeere. Dette er en av de største folkegruppene i Sør-Afrika i dag.

Gjennom 1700-tallet var det tid for folkevandringer, og stor undertrykkelse. På 1800-tallet endret Sør-Afrika seg. Det ostindiske handelskompaniet går konkurs, og Storbritannia tar over Sør-Afrika som koloni etter flere kriger med Nederlenderne i 1806. Denne gangen er britene interessert i å skape et helt Sør-Afrika som et britisk territorium, og vil innføre engelsk som det offentlige språket i den offentlige sektoren. Igjen blir både afrikanere, og nå også boerne, undertrykt av et nytt europeisk folk. Nederlenderne har blitt bønder, boere, og lever nå i "hvite" samfunn. Enda en gang blir folk fordrevet fra landet sitt, og man oppretter reservater. Her plasserer man afrikanere i egne områder, med sitt eget system, men under britisk kontroll. Det blir slummer, og forholdene er dårlige. Senere ser man også opprettelsen av egne bantustans.

Fra britene kommer, mister både afrikanere rett til jord, rett til sosial hjelp og blir undertrykt i arbeidslivet. Britene tar også med seg samfunnsmodeller, det vokser opp byer og samfunn med makt og hierarki (noe man også så med boerne). På midten 1800-tallet, så man også såkalte grensekriger mellom britene og xhosaer, som blir mer og mer fordrevet fra områdene sine. Zulustaten utvikler seg, og blir (etter seieren over de to boerstatene) britenes eneste store hindring for et samlet Sør-Afrika.

På 1830- og 1840-tallet opprettes Transvaal og Oranjerestaten som boer-republikker, med eget styre, og egen president. Botha, som var Sør-Afrikas første president, var også Transvaals siste president. Boerrepublikkene blir flere ganger på 1800-tallet forsøkt undertrykt av britene, men opprettholder områdene som egne boerrepublikker.

Slutten på 1800-tallet var preget av forekomster av diamanter og gull. Store utenlandske selskaper investerer i økonomien, og afrikanere og andre blir ansatt i gruver og i industrien. Her er forholdene grusomme, og mange dør i gruvene som konsekvens av dårlige forhold og lite respekt for arbeidsforholdene. Senere ser man at det gjennomføres store streiker og demonstrasjoner, både blant gruvearbeiderne og i industrien.

Med både nederlenderne og britene som styrende i Sør-Afrika, er det afrikanerne som lider. De mister rettigheter, passlover blir innført (og trukket tilbake på midten av 1850-årene), og blir etterhvert systematisk undertrykk gjennom apartheidlover. Hele historien leder fram til Apartheidstyret som kommer på 1900-tallet i Sør-Afrika. Gjennom hele historien har undertrykkingen av afrikanere og afrikandere i noen tilfeller, ført til protester og demonstrasjoner. Også kvinnebevegelser har vært aktive.

Når man nærmer seg 1900-tallet, velger boerne å gå til krig mot den britiske kolonimakta. Den kalles for anglo-boer-krigen, eller "den andre frigjøringskrig". Bakgrunnen for krigen var de store diamantforekomstene i området, som britene gjerne ville ha, mens boerne ville bli fri fra britisk kolonisme, Boerne tar i begynnelsen over to britiske byer, men blir senere overmannet av britiske styrker, som vinner denne krigen. I 1910 erklærer (etter seieren over britene) Storbritannia at de fire provinsene (Natal, Kapp, Oranjerstaten og Transvaal) slås sammen til et land: Sør-Afrika. Den første presidenten i det nye landet blir Botha.